

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 22.12.1971, sp. zn. 3 Cz 19/71, ECLI:CZ:NS:1971:3.CZ.19.1971.1

Číslo: 30/1972

Právní věta: Nárok organizácie na vrátenie preplatku nesprávne vyplatených dávok nemocenského poistenia nemôže byť uplatňovaný v občianskom súdnom konaní.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 22.12.1971

Spisová značka: 3 Cz 19/71

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Pojištění nemocenské, Řízení před soudem

Předpisy: 54/1956 Sb. § 48 91/1958 Sb. § 35

§ 104

§ 38

§ 42 99/1963 Sb. § 7

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 30/1972 sb. rozh.

Nárok organizácie na vrátenie preplatku nesprávne vyplatených dávok nemocenského poistenia nemôže byť uplatňovaný v občianskom súdnom konaní.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 22. 12. 1971, [3 Cz 19/71](#))

Žalujúci štátny majetok sa domáhal, aby mu žalovaný zaplatil sumu 2600 Kčs s tým, že tento obnos musel odvieť Krajskej odborovej rade ako preplatok na prídavkoch na deti vyplatených žalovanému na maloletú S. C.

Okresný súd v Martine žalobu zamietol s tým, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku zaujal stanovisko, že žalovaný nezavinil dvojité vyplácanie rodinných prídavkov na maloletú S. C., lebo tieto neodôvodnene poberal M. B. už od roku 1963.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že rozsudkom súdu prvého stupňa bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

V prejednávacom prípade ide o vrátenie nesprávne vyplatených dávok nemocenského poistenia. Podľa ustanovenia § 48 ods. 2 zákona č. 54/1956 Zb. zamestnanec alebo príjemca peňažitej dávky alebo prídavkov na deti, ktorý zaviniť, že sa dávka vyplatila neprávom, je povinný preplatok vrátiť. V takomto prípade podľa ustanovení § 35 a § 38 opatrenia Ústrednej rady odborov č. 91/1958 Zb. v znení vyhlášok č. 191/1960 Zb., č. 6/1967 Zb. a č. 178/1968 Zb. a bodu 25 vyhlášky č. 169/1954 Ú. l., môže závod požiadať odborový orgán v závode (komisiu národného poistenia), aby ako orgán podľa citovaných zákonných ustanovení príslušný uložil príjemcovi dávky povinnosť vrátiť ju závodu.

Právoplatné rozhodnutie odborového orgánu o preplatku na dávkach môže byť vykonané na návrh závodu uznesením súdu alebo rozhodnutím správneho orgánu alebo tiež priamo samým závodom zrážkami zo mzdy (dávok nemocenského poistenia) povinného pracovníka, a to podľa už citovaného ustanovenia § 48 ods. 2 zákona č. 54/1956 Zb.

Závod, ktorý v dôsledku svojej objektívnej zodpovednosti za správny odvod poistného a správnu výplatu dávok bol poškodený, nemôže však uplatňovať nárok na náhradu takto mu vzniklej škody pred súdom. Podľa ustanovenia § 52 zákona č. 54/1956 Zb. totiž nemocenské poistenie spravujú pracujúci združení v Revolučnom odborovom hnutí a sami o ňom rozhodujú. Závod, ktorému má byť preplatok na dávke vrátený, je účastníkom konania pred odborovým orgánom o vrátenie tohto preplatku a má rovnaké práva ako druhý účastník konania - neoprávnený príjemca dávky, včítane možnosti odvolania k vyšším odborovým orgánom.

Otázka právomoci súdov je podmienkou konania, ktorú si súd musí všímať z úradnej povinnosti kedykoľvek v priebehu konania. Aj v danom prípade mal sa súd vzhľadom na ustanovenie § 7 O. s. p. zaoberať touto otázkou a postupovať podľa ustanovenia § 104 ods. 1 O. s. p.

Keď napriek uvedenému súd prvého stupňa vo veci konal, porušil zákon v ustanoveniach § 52 zákona č. 54/1956 Zb. a § 35 až § 42 vyhlášky č. 91/1958 Zb. v znení vyhlášok č. 191/1960 Zb., č. 6/1967 Zb. a č. 178/1968 Zb. v súvislosti s ustanoveniami § 7 ods. 1 a § 104 ods. 1 O. s. p.